

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR VIDAUS TYRIMŲ SKYRIUS

Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento
Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriaus vedėjui

Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui

Kopija:
Viceministrui Andriui Palioniui

Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento direktoriui

PAŽYMA DĖL ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS VEIKLOS SRITIES, SUSIJUSIOS SU LICENCIJŲ IR KITŲ VEIKLAI VYKDYTI BŪTINŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMU ASMENIMS, VERTINIMO

2025 m. birželio d. Nr. 1ZUM- (5.122E)
Vilnius

Siekiant didinti Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) atsparumą korupcijai – nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sudarančius prielaidas korupcijos rizikoms kilti, atliktas Agentūros veiklos srities, susijusios su licencijų ir kitų veiklai vykdyti būtinų dokumentų išdavimu asmenims, (toliau – veiklos sritis) vertinimas antikorupciniu aspektu, už laikotarpį nuo 2024 m. sausio 1 d.¹ iki 2024 m. gruodžio 31 d. (apėmė tam tikrą dalį ir 2025 metų).

Vertinta Agentūros veikla jai išduodant leidimus teikti šias veislininkystės paslaugas:

- 1) ūkinių gyvūnų sėklinimo;
- 2) ūkinių gyvūnų spermos ėmimo;
- 3) ūkinių gyvūnų spermos laikymo ir tiekimo rinkai;
- 4) ūkinių gyvūnų embrionų ėmimo;
- 5) ūkinių gyvūnų embrionų gamybos;
- 6) ūkinių gyvūnų embrionų saugojimo;
- 7) ūkinių gyvūnų embrionų persodinimo;
- 8) ūkinių gyvūnų kiaušialąsčių ėmimo;
- 9) ūkinių gyvūnų kiaušialąsčių saugojimo;
- 10) ūkinių gyvūnų kergimo;
- 11) pieninių veislių galvijų produktyvumo tyrimų;
- 12) pieninių veislių avių produktyvumo tyrimų;
- 13) pieninių veislių ožkų produktyvumo tyrimų;
- 14) mėsinių veislių galvijų produktyvumo tyrimų;
- 15) mėsinių avių produktyvumo tyrimų;
- 16) mėsinių ožkų produktyvumo tyrimų;
- 17) kiaulių produktyvumo tyrimų;
- 18) ūkinių gyvūnų eksterjero vertinimo;
- 19) žirgų darbingumo testavimo.

¹ Agentūrai leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimo funkcija suteikta nuo 2024 m. vasario 16 d.

Tikslas:

Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius², galinčius sudaryti prielaidas korupcijai pasireikšti Agentūros veiklos srityje; išanalizuoti praktinį procedūrų vykdymą ir nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas / reglamentavimo trūkumus; bei pateikti pasiūlymus, kurie padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir (ar) korupcijos riziką, siekiant Agentūros veiklos skaidrumo, tobulinti teisinį reguliavimą.

Uždaviniai:

1. Nustatyti, ar nacionaliniai bei Agentūros direktoriaus patvirtinti teisės aktai pakankamai aiškiai ir detalai reglamentuoja veiklą analizuojamose veiklos srityse;
2. Išanalizuoti ir nustatyti antikorporcinių požiūriu ydingas, tobulintinas, tikslintinas procedūras analizuojamose veiklos srityse;
3. Pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė;
2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo vertinimas;
3. Interviu metodas (specialistams pateikti klausimai);
4. Viešai skelbiamos informacijos stebėjimas, analizavimas ir vertinimas.

Vertinimo išvados, padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize, vertinant:

1. Galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose veiklos srityse;
2. Darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją;
3. Darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygį;
4. Reikalavimus laikytis įprastos darbo tvarkos;
5. Analizuojamose procedūrose dalyvaujančių darbuotojų rotacijos lygį;
6. Atliekamos veiklos dokumentavimo reikalavimus;
7. Analizuojamos veiklos dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

AGENTŪROS VEIKLA LEIDIMŲ TEIKTI VEISLININKYSTĖS PASLAUGAS IŠDAVIMO SRITYJE

Šioje veiklos srityje Ministerijos Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyrius (toliau – KPPTS) vertinto įvairaus pobūdžio – leidimų teikti veislininkystės paslaugas reglamentuojančių, teisės aktų atitiktį Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymui (toliau – Veislininkystės įstatymas), analizavo Agentūros vidaus procedūras nustatantį teisinį reguliavimą, atitinkamai – jo pritaikomumą praktikoje, bei leidimus teikti veislininkystės paslaugas gavusių subjektų kontrolės vykdymą.

Tai yra, buvo vertintas visas leidimų veislininkystės paslaugas išdavimo procesas ir paskesnė leidimų turėtojų veiklos kontrolė, pagal šiuose veiksmuose dalyvaujančius subjektus, kurie:

Žemės ūkio ministerija

Nustato leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimo, jo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir šio leidimo galiojimo panaikinimo tvarką.

Agentūra

Rengia ir išduoda leidimus, sprendžia jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo klausimus;
Atlieka leidimų teikti veislininkystės paslaugas turėtojų veiklos patikrinimus.

Pastaba: Agentūrai leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimo funkcija suteikta nuo 2024 m. vasario 16 d., todėl nors ir leidimų išdavimo ar kitų su tuo susijusių veiksmų praktika

² Korupcijos rizikos veiksniai – sąlygos, įvykiai, aplinkybės dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

neapsižymi atvejų gausa, bet yra pakankama vertinimui atlikti. Juolab, kad leidimų išdavimo procesai skirtingoms leidimų rūšims yra panašūs, todėl viename iš jų nustačius trukumus, neatmestina ir tokių trūkumų pasireiškimo tikimybė kitų leidimų rūšių išdavimo procesuose.

1. Teisinis srities reguliavimas

Leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimą reglamentuoja:

1. Veislininkystės įstatymas³;

2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. spalio 3 d. įsakymas Nr. 282 „Dėl leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir šių leidimų galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“⁴ (toliau – ŽŪM įsakymas);

3. Agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 31 d. Nr. VĮ-294 „Dėl leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas išdavimo tvarkos aprašų ir patikros lapų patvirtinimo“ (toliau – Agentūros įsakymas):

 Įsakymas.docx	 1 leidimo patikros lapas.xlsx	 6 leidimo tvarkos aprašas.docx	 6 leidimo patikros lapas.xlsx	 5 leidimo tvarkos aprašas.docx	 5 leidimo patikros lapas.xlsx
 4 leidimo tvarkos aprašas.docx	 4 leidimo patikros lapas.xlsx	 3 leidimo tvarkos aprašas.docx	 3 leidimo patikros lapas.xlsx	 2 leidimo tvarkos aprašas.docx	 2 leidimo patikros lapas.xlsx
 1 leidimo tvarkos aprašas.docx					

4. Agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. VĮ-49 „Dėl Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašo patvirtinimo“:

2025 vasario 7 d.
įsakymą Nr. VĮ-49.pdf

Leidimų teikti veislininkystės paslaugas turėtojų veiklos rizikingumo nustatymą reglamentuoja Agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. VĮ-271 „Dėl Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos rizikingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“⁵;

Leidimų teikti veislininkystės paslaugas turėtojų patikros tvarka nustatyta Agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. VĮ-81 „Dėl ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“⁶.

2. Korupcijos rizikos analizė

Analizuojant leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimą nustatantį teisinį reglamentavimą ir praktinį jo įgyvendinimą, darytina išvada, kad šioje veiklos srityje egzistuoja korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:

³ žr. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.5718/asr>

⁴ žr. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.110546/asr>

⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/32bab926ea1711ef8bf78f8ccc0e0474>

⁶ žr. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b92b82b0f61411efb8a9e7d5b6ea8569?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=b1b221d2-ec8f-42e7-a96a-2d384ce35b42>

2.1. *Leidimų išdavimo procese nesuderinti, neaiškūs, dviprasmiški ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys, tam tikrais atvejais ir per didelę diskrecijos teisę sprendimus priimantiems asmenims suteikiantys teisės aktai*

Leidimai teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas		
Teisės aktas, patvirtintas ŽŪM įsakymu	Vertinimo antikorupciniu aspektu duomenys	Aktuali informacija / pastebėjimai
Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklės	<p>Pagal 4.1.1. papunktį, asmuo siekiantis gauti leidimą, turi turėti biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties <u>ar jam prilygstantį išsilavinimą</u>, nors pagal Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkto a) papunktį, <u>nuostatos – dėl prilygstančio išsilavinimo, nėra.</u></p> <p>Todėl minėtu papunkčiu <i>išplečiama Veislininkystės įstatymo taikymo apimtis. Juolab, kad nuostatų, kuriomis remiantis būtų vertinama, ar išsilavinimas prilygsta nustatytajam, nagrinėjamosiose taisyklėse nėra įtvirtinta</i>, todėl sudaro sąlygas galimai subjektyviam sprendimą priimančio subjekto vertinimui ir diskrecijai spręsti dėl išsilavinimo prilygstamumo nustatytajam.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Tikslinti Veislininkystės įstatymą (ta apimtimi, kuri numatyta minėtame 4.1.1 papunktyje), atitinkamai – detalizuoti 4.1.1. papunktį, t. y. įtvirtinti aiškias nuostatas kaip nustatoma, kad išsilavinimas prilygsta biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties išsilavinimui; arba</i></p> <p><i>2. Pakeisti 4.1.1 papunktį taip, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatymo minėtą nuostatą.</i></p> <hr/>	
	Pagal 8 punktą, siunčiant prašymą „registruotu laišku arba teikiant per pašto kurjerį, arba elektroninėmis priemonėmis, reikalaujamų <u>dokumentų kopijas</u>	Pažymėtina, kad, pavyzdžiui tuo pačiu ŽŪM

<p><u>turi būti patvirtintos</u> pareiškėjo (jo įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) <...>“.</p> <p>Tačiau pagal Taisykles ir deklaracijos apie ketinimą teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas formą, teikiamas (pridedamas) tik darbuotojų, kurie teiks ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas, sąrašas.</p> <p><i>Todėl, kokios pagal 8 punktą yra reikalaujamos dokumentų kopijos – lieka neaišku (nors pagal Agentūros 2025-04-30 el. paštu pateiktą informaciją – leidimo išdavimo pavyzdį, asmuo teikdamas deklaraciją pateikė išsilavinimą patvirtinančio dokumento kopiją). Be to, nėra nuostatų dėl asmens atitikties kvalifikacijai keliamiems reikalavimams – atitikties išsilavinimui, patikrinimo tvarkos. Neprivalomas ir fakto dėl kvalifikacinio pažymėjimo turėjimo tikrinimas.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>Įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo, t. y. ar pats asmuo teikia atitiktį patvirtinančių dokumentų kopijas, atitinkamai tikslinant deklaracijos formą, ar Agentūra atitiktimi įsitikina pati.</i></p> <hr/>	<p>įsakymu patvirtintų Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 15 punkte, numatyta, kad „pareiškėjo ar pareiškėjo darbuotojų, kai paraišką teikia juridinis asmuo, <u>išsilavinimui keliamų reikalavimų atitiktį</u>, valstybės rinkliavos sumokėjimą, patalpų atitiktį veterinariniams reikalavimams <u>ŽŪA patikrina pati</u>, naudodamasi valstybės informacinėmis sistemomis, valstybės ar žinybiniais registrais, kitomis informacinėmis sistemomis, skirtose informacijai kaupti atliekant vidaus administravimo funkcijas.</p>
<p>Nors pagal 11 punktą, „asmuo, atitinkantis Taisyklių 4 punkte nurodytus reikalavimus ir sumokėjęs valstybės rinkliavą Taisyklių 10 punkte nustatyta tvarka, <u>įgyja teisę teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas</u> kitą dieną po deklaracijos pateikimo ŽŪA dienos arba nuo deklaracijoje nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu kita diena po deklaracijos pateikimo ŽŪA dienos“, tačiau pagal 14 punktą, „<u>ŽŪA leidimą išduoda per 5 darbo dienas</u> deklaracijoje nurodytu būdu. <...> Jeigu ŽŪA neturi duomenų, kad valstybės rinkliava sumokėta, <u>leidimas išduodamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos apie valstybės rinkliavos sumokėjimą gavimo</u>“.</p> <p>Tai yra šiuo atveju:</p>	<p>Manytina, kad leidimas turėtų būti išduodamas nuo teisės įgijimo verstis veikla momento (kitos dienos po deklaracijos pateikimo dienos arba nuo deklaracijoje nurodytos dienos), o tik vėliau atliekama asmens atitikties reikalavimams patikra.</p> <p>Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 (toliau – Licencijavimo pagrindų aprašas), 14 punkte</p>

- 1) *Kyla teisinio reguliavimo neaiškumo situacija – asmuo gali verstis veikla, bet išduoto leidimo tam dar neturi.*
- 2) *Neapibrėžtas momentas, nuo kurio skaičiuojamas 5 darbo dienų terminas.*

Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:

1. *Suderinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas su Licencijavimo pagrindų apraše nustatyto licencijų išdavimo „D“ modelio reikalavimais;*
 2. *Nustatyti nuo kokio momento skaičiuojamas 5 darbo dienų terminas, jeigu ši nuostata po suderino bus aktuali.*
-

numatyta, kad „taikant licencijų išdavimo modelį „D“ laikoma, kad licencija ūkio subjektui išduota, tai yra reikalavimus atitinkantis ūkio subjektas įgyja teisę vykdyti veiklą kitą dieną po deklaracijos (pranešimo) pateikimo licencijas išduodančiam subjektui dienos arba nuo deklaracijoje (pranešime) nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu kita diena po deklaracijos (pranešimo) pateikimo licencijas išduodančiam subjektui dienos.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „jeigu licencijuojamą veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatyta, kad, prieš ūkio subjektui įgyjant teisę vykdyti veiklą, išankstinis ūkio subjekto patikrinimas neatliekamas ir laikoma, kad licencija ūkio subjektui išduota kitą dieną po pranešimo apie numatomą vykdyti ūkinę veiklą pateikimo licencijas išduodančiam viešojo administravimo subjektui dienos arba nuo pranešime nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu kita diena po pranešimo pateikimo licencijas išduodančiam viešojo administravimo subjektui dienos, licencijas išduodantys viešojo administravimo subjektai ūkio subjekto pateikto pranešimo duomenis **Licencijų informacinėje sistemoje įrašo ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pranešimo gavimo licencijas išduodančiame viešojo administravimo subjekte dienos** arba pranešime nurodytą dieną, jeigu ši diena yra

	<p>Pagal 9 punktą, „paaiškėjus, kad deklaracijoje pateikta netiksli, neišsami (ne visa) informacija, klaidingi duomenys, ŽŪA per 3 darbo dienas nuo deklaracijos gavimo dienos informuoja pareiškėją apie būtinybę per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti nustatytus trūkumus“.</p> <p><i>Pastebėtina, kad šiame punkte ne tik, kad neapibrėžtas terminas pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti nustatytus trūkumus, tokiu būdu suteikiant Agentūrai diskreciją ne tik spręsti šį klausimą savo nuožiūra (nors ir Agentūra tokio termino nėra apibrėžusi), bet ir gali suponuoti situacijas, kada kreipiamasi net ir tais atvejais, kai trūkumai yra tokie, dėl kurių gali būti pripažinta, kad asmuo neatitinka leidimo išdavimo sąlygų.</i></p> <p>Pagal 12 punktą, „leidimas neišduodamas, kai pareiškėjas neatitinka Taisyklių II skyriuje nustatytų leidimo išdavimo sąlygų. Jei priimamas sprendimas neišduoti leidimo, sprendime nurodomos motyvuotos atsisakymo išduoti leidimą priežastys ir sprendimo apskundimo tvarka“.</p> <p><i>Kaip buvo nurodyta pirmiau, toks reguliavimas, kai jau vertiesi veikla, o tik paskui sprendžiamas klausimas dėl leidimo išdavimo, prieštarauja Licencijavimo pagrindų apraše įtvirtintoms „D“ modelio taikymo sąlygoms.</i></p> <p>Pagal 13 punktą, „jeigu pareiškėjo prašymas atmetamas dėl to, kad buvo pateiktas nesilaikant šiose Taisyklėse nustatytos tvarkos, ŽŪA per 5 darbo dienas nuo deklaracijos gavimo išsiunčia pareiškėjui pranešimą apie deklaracijos atmetimą ir nurodo atmetimo priežastis“.</p> <p><i>Kadangi Licencijavimo pagrindų apraše nenumatyta prašymo atmetimo galimybė, manytina, kad ji yra perteklinė, bei atsižvelgiant į visą šio srities reguliavimo nuoseklumą – dviprasmiška, nes tvarkos nesilaikymo atvejis (tam tikra apimtimi, pvz., reikalaujamų dokumentų kopijos turi būti</i></p>	<p><u>vėlesnė negu kita diena po pranešimo pateikimo licencijas išduodančiam viešojo administravimo subjektui dienos.</u></p> <p>Licencijavimo pagrindų apraše nustatyta: „15. Paaiškėjus, kad ūkio subjekto pateiktoje deklaracijoje (pranešime) pateikta netiksli, neišsami (ne visa) informacija, klaidingi duomenys, <u>bet trūkumai nėra tokie, dėl kurių būtų pripažinta, kad ūkio subjektas neatitinka veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų licencijos išdavimo sąlygų</u>, ūkio subjektas informuojamas apie nustatytus trūkumus ir nustatomas protingas terminas šiems trūkumams pašalinti. Nustatant šį terminą, turi būti atsižvelgiama į trūkumų pobūdį ir kitas svarbias aplinkybes, ir šitas terminas turi būti toks, kad ūkio subjektas turėtų realią galimybę nustatytus trūkumus pašalinti per šį terminą. <u>Kol trūkumai šalinami, licencijos galiojimas nestabdomas ir nenaikinamas.</u></p> <p>16. Deklaracijoje (pranešime) pateikus netikslią, neišsamią (ne visą) informaciją ar klaidingus duomenis ir per licencijas išduodančio subjekto nustatytą terminą nepašalinus deklaracijos (pranešimo) trūkumų ir (arba) neinformavus licencijas išduodančio subjekto apie šių trūkumų pašalinimą, <u>licencijos galiojimas turi būti sustabdomas be įspėjimo.</u></p> <p>17. Paaiškėjus, kad ūkio subjekto pateiktoje deklaracijoje (pranešime) pateikti žinamai</p>
--	--	---

	<p><i>patvirtintos pareiškėjo (jo įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei antspaudą privalu turėti) ar pan.) galėtų patekti į trūkumų šalinimo etapą.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Suderinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas su Licencijavimo pagrindų apraše nustatyto licencijų išdavimo „D“ modelio reikalavimais;</i></p> <p><i>2. Apibrėžti terminą pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti nustatytus trūkumus, atitinkamai – tikslinti Agentūros kreipimosi sąlygas.</i></p> <hr/>	<p>melagingi duomenys ir (arba) duomenys, pateikti deklaracijoje (pranešime), yra tokie, dėl kurių būtų pripažinta, kad ūkio subjektas neatitinka veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų licencijos išdavimo sąlygų, licencijos galiojimas turi būti panaikintas“.</p>
	<p>16 punkte nustatyta, kad „leidimai registruojami leidimų <u>registracijos žurnale</u>, kurio forma tvirtinama ŽŪA nustatyta tvarka <...>“. Pagal deklaracijos apie ketinimą teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas formą, asmuo turi nurodyti kokia forma „<u>popierine / elektronine</u> (nereikalingą išbraukti)“ pageidauja, kad leidimas jam būtų išduotas.</p> <p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos apraše, patvirtintame Agentūros įsakymu, nustatyta, kad „leidimas pasirašomas Agentūros direktoriaus per DBSIS“. Taip pat nurodyta, kad „išduotą Leidimą Vedėjas suveda / skelbia Licencijų informacinėje sistemoje <u>ir per sistemą išsiunčia Pareiškėjui</u>. Procesas baigiamas“.</p> <p>Tai yra, pagal Agentūros įsakymu patvirtintą aprašą, leidimas išduodamas tik kaip elektroninis dokumentas – nėra leidimo popierinės formos, nes popierinis egzempliorius būtų ne kas kita kaip elektroninio dokumento nuorašas. Tai patvirtina ir tai, kad nėra Agentūros nustatyta tvarka patvirtintos leidimų registracijos žurnalo formos (dokumentacijos planas nėra laikytinas registracijos žurnalu). Taip pat pažymėtina, kad tokio nuorašo formavimo, įskaitant siuntimo, galimybė pagal Agentūros procesą nėra numatyta.</p>	

	<p><i>Todėl abu minėti teisės aktai šiais aspektais nėra suderinti.</i></p> <hr/> <p>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui (pasitelkiant Agentūrą):</p> <p><i>Įvertinti poreikį tikslinti nuostatas dėl leidimų registravimo, atitinkamai – išdavimo, tvarkos, nes ji neatliepia Agentūros formuojamos praktikos.</i></p> <hr/>	
	<p>ŽŪA leidimo galiojimą (pagal 19.3 papunktį) sustabdo „paaiškėjus, kad leidimo turėtojas deklaracijoje pateikė netikslią informaciją ar klaidingus duomenis ir per nustatytą terminą nepašalina deklaracijos trūkumų ir (arba) neinformavo ŽŪA“.</p> <p><i>Minėta nuostata, nors ir atliepia Veislininkystės įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punktą, bei galėtų būti logiška, jeigu deklaracijos tikrinimo veiksmai būtų atliekami po leidimo išdavimo, tačiau šiuo atveju visame Taisyklių kontekste – leidimų išdavimo procesą daro nesuprantamą, nes leidimas išduodamas po atitikties įvertinimo, o ne atvirkščiai.</i></p> <hr/> <p>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</p> <p><i>Suderinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas su Licencijavimo pagrindų apraše nustatyto licencijų išdavimo „D“ modelio reikalavimais</i></p> <hr/>	<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos apraše, patvirtintame Agentūros įsakymu, leidimo išdavimo procesas seka po Leidimų teikti veislininkystės paslaugas išdavimo patikros lapo tvirtinimo, kuriame numatyta, kad „vedėjas, gavęs per DBSIS patikros lapą ir įsitikinęs pateiktos informacijos tikslingumu, jį tvirtina, palikdamas pastaboje komentarą, jog <u>siūloma išduoti leidimą arba Pareiškėjo prašymas gražintas pakartotiniam vyr. specialisto vertinimui</u> (kai patikrinus visus klausimus nustatoma trūkumų).“</p>
	<p>Leidimo turėtojo pareigos įtvirtintos 26 punkte. Leidimo turėtojas pagal 26.5 papunktį privalo „ne vėliau kaip per 3 darbo</p>	<p>Pastebėtina, kad ūkinių gyvūnų gerovei keliami reikalavimai patvirtinti VMVT</p>

<p>dienas informuoti ŽŪA apie deklaracijoje <u>numatytų sąlygų licencijuojamai veiklai vykdyti pasikeitimus</u>“.</p> <p><i>Ši nuostata yra siauresnė, nei Veislininkystės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 4 punkte, pagal kurį turi informuoti apie pasikeitusius deklaracijoje nurodytus duomenis, t. y. apie bet kokius duomenis, o ne apie deklaracijoje numatytų sąlygų licencijuojamai veiklai vykdyti pasikeitimus.</i></p> <p>Leidimo turėtojas pagal 26.6 papunktį užtikrinti, kad būtų laikomasi gyvūnų gerovės reikalavimų. <i>Tačiau tokios pareigos – tiesiogiai, Veislininkystės įstatyme numatyta nėra.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Patikslinti 26.5 papunktį, kad būtų įtvirtinta pareiga informuoti apie pasikeitusius deklaracijoje nurodytus duomenis;</i> <i>2. Įvertinti, ar teisiškai pagrįsta 26.6 papunktyje įtvirtinta nuostata, atitinkamai – ar Agentūra turi teisę atlikti patikras, siekdama įsitikinti leidimo turėtojo atitiktimi šiam reikalavimui – kad laikosi gyvūnų gerovės reikalavimų.</i></p> <hr/>	<p>(https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e426f910ddd611e99681cd81dcdca52c/asr), kuri atsakinga už ūkinių gyvūnų gerovės kontrolę. Todėl abejotina Agentūros kompetencija šiose srityje – atliekant jai vėliau patikras, kurių metu turi būti patikrinta leidimo turėtojo atitiktis ir šiam reikalavimui.</p>
<p>Pagal 29 punktą, „asmuo, siekiantis gauti leidimą teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas, arba juridinio asmens darbuotojai, teikiantys sėklinimo paslaugas, kai deklaraciją teikia juridinis asmuo, turi būti baigę ne mažiau kaip 40 val. trukmės pirminių mokymų programą ūkinių gyvūnų sėklinimo tema, išskyrus atvejus, kai asmuo arba juridinio asmens darbuotojai ne anksčiau kaip prieš 5 metus yra įgiję veterinarijos gydytojo kvalifikaciją.“</p> <p><i>Pažymėtina, kad išimtis dėl mokymų baigimo reikalavimo netaikymo asmenims, kurie ne anksčiau kaip prieš 5 metus yra įgiję veterinarijos gydytojo kvalifikaciją, Veislininkystės įstatyme nėra nustatyta, todėl tokia nuostata vertintina kaip siaurianti Veislininkystės įstatymo nuostatą dėl</i></p>	<p>Pavyzdžiui, Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 4 punkto b) papunktį, kai mokymų baigimo pažymėjimo nereikia turėti tam tikriems subjektams, tai ir nurodoma.</p>

	<p><i>mokymų baigimo privalomumo.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Tikslinti Veislininkystės įstatymą ir jame įtvirtinti 29 punkte nurodytą išimtį; arba</i></p> <p><i>2. Tikslinti 29 punktą, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatyme įtvirtintą reikalavimą dėl dokumento, patvirtinančio dalyvavimą kursuose ar mokymuose, turėjimo privalomumo.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal 33 punktą, „ŽŪA, išdavusi leidimą, sustabdžiusi jo galiojimą, panaikinusi galiojimo sustabdymą ir panaikinusi leidimo galiojimą, vadovaudamasi Licencijų informacinės sistemos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 934 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, informaciją skelbia Licencijų informacinėje sistemoje.“</p> <p>Pagal Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašą, apie leidimo galiojimo sustabdymą be kita ko praneša ir VĮ Žemės ūkio duomenų centrai.</p> <p><i>Manytina, kad pareiga teikti informaciją konkrečiam subjektui ir jos teikimo apimtis bei tikslas, neatmestina ir tokios informacijos gavėjo pareigos dėl tokios informacijos naudojimo, nepriklausomai nuo to, ar jos yra nustatytos kituose teisės aktuose, turėtų būti apibrėžti ŽŪM tvirtinamose taisyklėse arba į juos pateikiama nuoroda.</i></p>	<p>Ta pati nuostata, aktuali ir kitų Taisyklių, nurodytų šioje lentelėje, kontekste, todėl toliau kartojama nebus.</p>

Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:

1. Spręsti klausimą dėl Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių reguliavimo šiuo aspektu išplėtimo galimybių.

Tiek Veislininkystės įstatyme, tiek Taisyklėse apibrėžtas leidimų galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas, galiojimo panaikinimas, tačiau pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo V skyrių, *nenurodyti visi galimi procesų žingsniai, tam tikrais atvejais jie netikslūs*, pavyzdžiui:

1. Proceso žingsnio 1 eilutėje numatyta, kad:

Proceso žingsnio Eil. Nr.	Proceso žingsnio pavadinimas	Proceso žingsnio aprašymas	Atsakingas asmuo / pareigybė	Terminai
1.	Pažeidimo nustatymas	Rinkos priežiūros departamento Veislininkystės priežiūros skyrius (toliau – Veislininkystės skyrius) atlieka planinę arba neplaninę patikrą ir nustato Taisyklių 26, 27 ir 28 punktuose Leidimo turėtojo pareigų laikymąsi / nesilaikymą. Nustačius pažeidimą, atliekami proceso žingsniai Nr. 2–7. Leidimo galiojimas gali būti sustabdomas ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.	Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas	Ne vėliau kaip per 7 d. d. Tuo atveju, kai patikra atliekama vietoje, terminas pratęsiamas 3 darbo dienomis

Tačiau nurodyti – nustačius pažeidimą, atliekami proceso žingsniai Nr. 2-7 nėra korektiški, nes Nr. 2 ir 3 žingsniai, susiję su pareiškėjo prašymo nagrinėjimu.

2. Sprendimo projekto rengimo dėl leidimo sustabdymo žingsnyje nurodyta, kad „atsakingas vyr. specialistas parengia sprendimą (pranešimą) Pareiškėjui apie galimą Leidimo sustabdymą ir per galimą nurodytą terminą pašalinti trūkumus“. Tačiau tokia situacija bus tik

	<p>pažeidimų atveju, t. y., tai nėra vienintelis žingsnis, nes gali būti stabdoma ir pareiškėjo prašymu.</p> <p>3. Nėra leidimo galiojimo panaikinimo proceso.</p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>1. Peržiūrėti Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtinto Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo nuostatas dėl jų galimo procesinio neaiškumo (neapsiribojant tuo, kas išdėstyta aukščiau) ir atlikti patikslinimus.</i></p> <hr/>	
<p>Leidimai teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, embrionų persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas</p>		
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių</p>	<p>Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, išduodamas leidimas teikti ūkinių gyvūnų <u>embrionų persodinimo</u> paslaugas. Pagal Taisyklių 1 punktą, atitinkamai taisyklių pavadinimą, jos nustato jau leidimų teikti <u>kiaušialąsčių persodinimo</u> paslaugas tvarką. Taisyklių 3.6 papunktyje ir kituose punktuose kalbama apie <u>embrionų persodinimo</u> paslaugas.</p> <p><i>Todėl Taisyklių nuostatos nesuderintos juridinės technikos prasme.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui ir Agentūrai:</i></p> <p><i>Suderinti naudojamas paslaugų apibrėžtis – pakeisti formuluotę „kiaušialąsčių persodinimas“ į „embrionų persodinimas“</i></p> <hr/>	<p>Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintame Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos apraše, visur naudojama sąvoka „kiaušialąsčių persodinimas“.</p>

<p>saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklės</p>	<p>Pagal 5.1. papunktį, asmuo siekiantis gauti leidimą, teikti 3.1 papunktyje nurodytą paslaugą, turi turėti biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties ar jam prilygstantį išsilavinimą, nors pagal Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 2 punkto a) papunktį, nuostatos – dėl prilygstančio išsilavinimo nėra.</p> <p><i>Todėl minėtu papunkčiu išplečiama Veislininkystės įstatymo taikymo apimtis (analogiškai kaip leidimo teikti gyvulių sėklinimo paslaugas leidimo išdavimo atveju).</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Tikslinti Veislininkystės įstatymą (ta apimtimi, kuri numatyta minėtame 5.1 papunktyje), atitinkamai – detalizuoti 5.1. papunktį, t. y. įtvirtinti aiškias nuostatas kaip nustatoma, kad išsilavinimas prilygsta biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties išsilavinimui; arba</i></p> <p><i>2. Pakeisti 5.1 papunktį taip, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatymo minėtą nuostatą.</i></p> <hr/>	<p>Pastebėtina, kad 7.1 papunktyje, kuriame nustatomi reikalavimai asmenims, siekiantiems gauti leidimą teikti Taisyklių 3.3–3.4 ir 3.6–3.7 papunkčiuose nurodytas paslaugas, nuostatos dėl prilygstančio išsilavinimo nėra:</p> <p>„7.1. fizinis asmuo turi turėti veterinarijos mokslų veterinarijos krypties ar žemės ūkio mokslų gyvulininkystės krypties išsilavinimą;“.</p>
	<p>Pagal 5 punktą, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3.1 papunktyje nurodytą paslaugą, turi turėti <u>įrankius, įrenginius</u> spermai imti, kaupti, fasuoti ir laikyti, <u>laboratorinę įrangą spermos kokybei įvertinti</u>“;</p> <p>Pagal 6 punktą, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3.2, 3.5 ir 3.8 papunkčiuose nurodytas paslaugas, turi <u>įrangą ir priemones</u> spermai, embrionams ar kiaušialąstėms laikyti“;</p> <p>Pagal 7 punktą, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3.3–3.4 ir 3.6–3.7 papunkčiuose nurodytas paslaugas, turi turėti <u>laboratorinę įrangą, įrankius, įrenginius, priemones</u>, reikalingus embrionų ėmimui, gamybai, saugojimui, persodinimui ar kiaušialąsčių ėmimui ir saugojimui“.</p>	

<p><i>Tačiau visais atvejais, kokius konkrečiai įrankius, įrenginius, įrangą ir priemones turi turėti – neapibrėžta, atitinkamai neapibrėžta ir Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos apraše, patvirtintame Agentūros direktoriaus 2025-02-07 įsakymu Nr. VĮ-49, todėl neaišku ar tinkamai užtikrinama pareiškėjo atitiktis nustatytiems reikalavimams, nes iš jo prašoma pateikti tik turimų priemonių ir pan. sąrašą, o ar jame tinkamos priemonės – paliekama subjektyviam tikrinimą atliekančio asmens vertinimui.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacijos Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>1. Aiškiai apibrėžti kokius konkrečiai įrankius, įrenginius, įrangą ir priemones asmuo, siekiantis gauti leidimą, turi turėti;</i> <i>2. Svarstyti galimybę detaliau apibrėžti laboratorinės įrangos, skirtos spermos kokybei įvertinti, reikalavimus.</i></p> <hr/>	
<p>Pagal 19 punktą, „ŽŪA, gavusi paraišką, įvertina jos tinkamumą. Gavus paraišką išduoti Taisyklių 3.1–3.8 papunkčiuose numatytus leidimus, <u>organizuojamas pareiškėjo paraiškoje nurodytų įrankių, įrenginių, priemonių patikrinimas vietoje ŽŪA nustatyta tvarka <...>“.</u></p> <p>Tačiau pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo IV skyrių, kuriame numatyti leidimų išdavimo procesai, proceso <i>dėl patikros vietoje organizavimo nėra</i>. Tam tikra dalimi apie patikrą nurodoma leidimų išdavimo patikros lape, tačiau nuostatų dėstymas nesuprantamas, pvz., kodėl keliamas 3.2 klausimas, nes patikra dėl įrankių, įrenginių ir priemonių privaloma (atitinkamai neaišku, kodėl keliamas klausimas dėl patalpų patikrinimo organizavimo, nes patalpas atitinkančias VMVT nustatytus veterinarinius reikalavimus pareiškėjas turi turėti iki paraiškos pateikimo):</p>	

44	3. Tikrinama, ar sumokėta rinkliava / vertinami patikrinimo rezultatai.									
45	3.1. Ar už leidimo išdavimą yra sumokėta nustatyto dydžio valstybės rinkliava?									
46	3.2. Ar reikia organizuoti pareiškėjo paraškoje nurodytų įrankių, įrenginių, priemonių ir patalpų, jei iki paraškos pateikimo nebuvo gautas veterinarinis patvirtinimas, patikrinimą (toliau – Patikrinimas) vietoje ŽŪA nustatyta tvarka?									
47	3.3. Ar Patikrinimo rezultatai reiškia, kad įrankiai, įrenginiai ir patalpos atitinka teisės aktų reikalavimus?									
48	4. Kiti pastebėjimai									
<p>Taip pat minėtame Agentūros apraše yra ir kitų trūkumų, pavyzdžiui:</p>										
<p>1. Trečiame proceso žingsnyje nurodyta, kad „atsakingas vyr. specialistas užpildo Leidimo teikti veislininkystės paslaugas išdavimo patikros lapą ir jį kelia į DBSIS. Vyr. specialistas pastabose palieka vieną iš žemiau pateiktų komentarų: Pareiškėjo prašymas įvertintas kaip neturintis trūkumų (perduodama Vedėjui tikrinti / tvirtinti); Pareiškėjo prašymas gražintas tikslinti (kai įvertinus visus klausimus nustatomi trūkumai dokumentuose); Pareiškėjo prašymas atmestas (kai prašymas buvo pateiktas nesilaikant šiose teisės aktuose nustatytos tvarkos)“. Tačiau 4 proceso žingsnyje, kuris susijęs su vedėjo sprendimų priėmimu, jam nustatoma teisė priimti jau ne 3, o 2 sprendimus, <u>kadangi prašymo atmetimo opcija nenumatyta:</u></p> <table border="1" data-bbox="568 954 1368 1193"> <tr> <td data-bbox="568 954 658 1193">4.</td> <td data-bbox="658 954 770 1193">Patikros lapo tikrinimas / tvirtinimas</td> <td data-bbox="770 954 1061 1193">Vedėjas, gavęs per DBSIS patikros lapą ir įsitikinęs pateiktos informacijos tikslingumu, jį tvirtina, palikdamas pastaboje komentarą, jog siūloma išduoti leidimą arba Pareiškėjo prašymas gražintas pakartotiniam vyr. specialisto vertinimui (kai patikrinus visus klausimus nustatoma trūkumų).</td> <td data-bbox="1061 954 1218 1193">Vedėjas</td> <td data-bbox="1218 954 1368 1193">Tą pačią darbo dieną, kai gaunama užduotis</td> </tr> </table>						4.	Patikros lapo tikrinimas / tvirtinimas	Vedėjas, gavęs per DBSIS patikros lapą ir įsitikinęs pateiktos informacijos tikslingumu, jį tvirtina, palikdamas pastaboje komentarą, jog siūloma išduoti leidimą arba Pareiškėjo prašymas gražintas pakartotiniam vyr. specialisto vertinimui (kai patikrinus visus klausimus nustatoma trūkumų).	Vedėjas	Tą pačią darbo dieną, kai gaunama užduotis
4.	Patikros lapo tikrinimas / tvirtinimas	Vedėjas, gavęs per DBSIS patikros lapą ir įsitikinęs pateiktos informacijos tikslingumu, jį tvirtina, palikdamas pastaboje komentarą, jog siūloma išduoti leidimą arba Pareiškėjo prašymas gražintas pakartotiniam vyr. specialisto vertinimui (kai patikrinus visus klausimus nustatoma trūkumų).	Vedėjas	Tą pačią darbo dieną, kai gaunama užduotis						
<p>2. Nėra leidimo galiojimo panaikinimo proceso. 3. Kitos techninės neatitiktys, kaip ir leidimo teikti sėklinimo paslaugas proceso atveju.</p>										

	<p>Rekomendacija Agentūrai:</p> <p><i>Peržiūrėti Agentūros įsakymu patvirtinto Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo nuostatas dėl jų galimo procesinio neaiškumo (neapsiribojant tuo, kas išdėstyta aukščiau) ir atlikti patikslinimus.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal 19 punktą, „<...> patikrinimas fiksuojamas patikrinimo akte, kuris surašomas dviem egzemplioriais. Vienas patikrinimo aktas pridedamas prie paraiškos, kitas yra paliekamas pareiškėjui“.</p> <p>Tačiau pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašo, patvirtinto Agentūros direktoriaus 2025-02-07 įsakymu Nr. VĮ-49, 10 punktą „<...> KRKS vyr. specialistas ar KRKS vedėjas patvirtintą patikros Aktą išsiunčia per DBSIS pareiškėjui (paslaugos teikėjui) tik nustačius neatitikimus“.</p> <p><i>Tai reiškia, kad patikrinimo aktas nėra surašomas dviem egzemplioriais, atitinkamai – neužtikrinamas ir vieno egzemplioriaus visais atvejais palikimas pareiškėjui, kaip to reikalauja 19 punktas.</i></p> <hr/> <p>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui (pasitelkiant Agentūrą):</p> <p><i>Įvertinti poreikį tikslinti nuostatas dėl patikrinimo akto surašymo ir teikimo pareiškėjui tvarkos, nes ji neatliepia Agentūros formuojamos praktikos.</i></p> <hr/> <p><i>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašas nėra</i></p>	<p>Pažymėtina, kad tokia pati nuostata kartojasi ir kitose Taisyklėse, nurodytose šioje lentelėje, todėl toliau karojama nebus.</p>

	<p><i>paskelbtas Agentūros interneto puslapyje, dėl ko neužtikrintas patikrų atlikimo proceso viešumas – tikrinamajam asmeniui žinoti, kokia tvarka bus atliekama jo patikra.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Agentūrai:</i></p> <p><i>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašą paviėšinti Agentūros interneto puslapyje šiam tikslui skirtoje skiltyje.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal 22 punktą, „apie priimtą sprendimą išduoti leidimą ŽŪA per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša pareiškėjui. Kartu su pranešimu įteikiamas leidimas ir deklaracija dėl pirmų veiklos metų.<...>“</p> <p><i>Tačiau kokios formos – elektroninis ar popierinis (elektroniniu dokumento nuorašas), leidimas įteikiamas (priešingai nei leidimo teikti gyvulių sėklinimo paslaugas) nurodyta nėra. Todėl nėra aiškus tokios pareigos įvykdymo pobūdis, juolab, kad laisvos formos prašyme tokio pobūdžio informaciją nurodyti nereikalaujama.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui (pasitelkiant Agentūrą):</i></p> <p><i>Įvertinti poreikį tikslinti nuostatas dėl pranešimo teikimo proceso detalizavimo.</i></p> <hr/>	<p>Pažymėtina, kad tokia pati nuostata kartojasi ir kitose Taisyklėse, nurodytose šioje lentelėje, todėl pastaba dėl jos galimo netikslumo toliau karojama nebus.</p>
	<p>Pagal 24 punktą, „leidimai registruojami leidimų registracijos žurnale, patvirtintame ŽŪA nustatyta tvarka <...>“.</p> <p>Agentūroje nėra nustatyta tvarka patvirtinto leidimų registracijos žurnalo (dokumentacijos planas nėra laikytinas registracijos žurnalu).</p>	<p>Pažymėtina, kad tokia pati nuostata kartojasi ir kitose Taisyklėse, nurodytose šioje lentelėje, todėl pastaba dėl jos galimo netikslumo toliau karojama nebus.</p>

	<p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui (pasitelkiant Agentūrą):</i></p> <p><i>Spręsti klausimą (analogiškai kaip ir leidimo teikti sėklinimo paslaugas atveju) dėl nuostatų tikslinimo, nes, manytina, toks registracijos žurnalas aktualus tik tuo atveju, jeigu leidimai būtų išduodami tik popierine forma.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal 34.5 papunktį, leidimo turėtojas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas privalo informuoti ŽŪA apie Taisyklių II skyriuje numatytų sąlygų licencijuojamai veiklai vykdyti pasikeitimus;</p> <p><i>Tačiau pagal Veislininkystės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 4 punktą, ši pareiga taikoma tik asmenims, teikiantiems sėklinimo paslaugas.</i></p> <p>Pagal 34.6 papunktį, leidimo turėtojas privalo teikdamas paslaugas, užtikrinti, kad būtų laikomasi gyvūnų gerovės reikalavimų.</p> <p><i>Tačiau tokios pareigos – tiesiogiai, Veislininkystės įstatyme numatyta nėra.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>Įvertinti, ar teisiškai pagrįsti 34 punkte įtvirtinti reikalavimai, kurie nėra nustatyti Veislininkystės įstatyme.</i></p> <hr/>	<p>Pažymėtina, kad Veislininkystės įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas bendras, visų rūšių leidimų turėtojų pareigų sąrašas, todėl pareigų apimties išplėtimas žemesnės galios teisės aktu, kai jis nėra įtrauktas į pareigas nustatančių teisės aktų apimtį, kelia tokių reikalavimų pagrįstumo klausimus.</p> <p>Ta pati pastaba ir dėl kitų Taisyklių, nurodytų šioje lentelėje, kuriose išplečiamas pareigų, palyginus jas su Veislininkystės įstatymu nustatytomis, sąrašas, todėl toliau kartojama nebus.</p>
Leidimai teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas		
Leidimų teikti pieninių veislių	Pagal 5.1 papunktį, „fizinis asmuo arba juridinio asmens darbuotojai, kurie vykdys atitinkamos gyvūnų rūšies produktyvumo tyrimus, turi turėti tinkamą kvalifikaciją – turėti žinių ir gebėjimų teikti pieninių veislių galvijų, avių ar	

<p>gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklės</p>	<p>ožkų produktyvumo tyrimų paslaugas, t. y. Taisyklių VII skyriuje nustatyta tvarka turi būti <u>baigę pirminio mokymo kursus</u> pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų vykdymo tematika ir turėti tai patvirtinantį kvalifikacijos pažymėjimą. <u>Šis reikalavimas netaikomas asmenims, iki Taisyklių įsigaliojimo dienos teikusiems pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų paslaugą</u>“.</p> <p><i>Tačiau, kaip įsitikinama asmens atitiktimi minėtam reikalavimui neaišku, nes nei kvalifikacijos pažymėjimo kopijos, nei kitos informacijos pagal kurią būtų galima įsitikinti, kad asmuo baigė pirminio mokymo kursus, atitinkamai – iki Taisyklių įsigaliojimo dienos teikė pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų paslaugą, pateikti nereikalaujama, atitinkamai – nėra nuostatų, kad Agentūra šią informaciją patikrina pati.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <p><i>Įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo, t. y. ar pats asmuo teikia atitiktį patvirtinančių dokumentų kopijas, ar Agentūra atitiktimi įsitikina pati.</i></p> <hr/>	
	<p>Pagal 5.2.1 papunktį, asmenys, siekiantys gauti leidimą, turi turėti „akredituotą pieno tyrimų laboratoriją arba turi būti sudarę sutartį su tokia laboratorija dėl pieno mėginių ištyrimo“.</p> <p><i>Tačiau kieno ir pagal kokį standartą tokia laboratorija turi būti akredituota lieka neaišku, todėl laboratorijai keliamas akreditacijos reikalavimas yra formaliai neatliepiantis tokio reikalavimo tikslo.</i></p> <hr/> <p><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></p> <hr/>	

	<p style="text-align: center;"><u><i>Itvirtinti nuostatas, kurios detalizuotų akreditacijos reikalavimą.</i></u></p> <p>Pagal 5.2.2 papunktį, asmenys, siekiantys gauti leidimą, taip pat turi turėti „nuo išorinio poveikio, kenkėjų ar kitų gyvūnų apsaugotas, vėdinamas bandinių laikymo patalpas, <u>atitinkančias bandinių laikymo sąlygas pagal ICAR rekomendacijas</u> iki jų išvežimo į laboratoriją, arba šaldymo įrenginį (pvz., šaldytuvą)“.</p> <p><i>Pažymėtina, kad Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) rekomendacijos nėra teisės aktas, atitinkamai – nėra perkeltos į nacionalinį teisės aktą (kitame teisės akte nėra aiškiai nustatomi reikalavimai bandinių laikymo patalpoms), todėl abejotina tokios nukreipiančios normos galia (skelbiamos anglų kalba https://wiki.icar.org/index.php/Guidelines).</i></p> <p>Juolab, kad pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašo, patvirtinto Agentūros direktoriaus 2025-02-07 įsakymu Nr. VĮ-49, 2 priedo patikros klausimyno formą, sąlygos pagal ICAR rekomendacijos nėra detalizuotos, todėl kyla abejonių, ar patikros metu realiai patikrinama patalpų atitiktis, kai nėra tikrintojui nenurodoma, pvz. patikrinimo akte aiški tikrinimo apimtis.</p> <p style="text-align: center;"><u><i>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</i></u></p> <p style="text-align: center;"><u><i>ICAR rekomendacijas formalizuoti (perkelti į teisės aktą).</i></u></p>	
Leidimai teikti mėšinių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas		
Leidimų teikti mėšinių veislių gyvūnų produktyvumo	Pagal 6 punktą, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3.1 papunktyje nurodytas paslaugas, turi atitikti šiuos reikalavimus: 6.1. fizinis asmuo arba juridinio asmens darbuotojai, kurie vykdys mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimus, turi turėti tinkamą kvalifikaciją –	Ta pati pastaba ir dėl kitų šių Taisyklių 71, 8.1 ir 9.1 punktų, todėl toliau nekartojama.

<p>tyrimų paslaugas išdavimo taisyklės</p>	<p>turėti žinių ir gebėjimų teikti mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimų paslaugas, t. y. Taisyklių VII skyriuje nustatyta tvarka turi būti <u>baigę pirminio mokymo kursus mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimų vykdymo</u> temomis ir turėti tai patvirtinantį kvalifikacijos pažymėjimą. <u>Šis reikalavimas netaikomas asmenims, iki šių taisyklių įsigaliojimo dienos teikusiems mėšinių galvijų produktyvumo tyrimų paslauga; <...>“.</u></p> <p><i>Tačiau, kaip įsitikinama asmens atitiktimi minėtam reikalavimui neaišku, nes informacijos pagal kurią būtų galima įsitikinti, kad asmuo iki Taisyklių įsigaliojimo dienos teikė mėšinių galvijų produktyvumo tyrimų paslaugą, pateikti nereikalaujama, atitinkamai – nėra nuostatų, kad Agentūra šią informaciją patikrina pati.</i></p> <hr/> <p>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</p> <p><i>Įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo, t. y. ar pats asmuo teikia atitiktį patvirtinančių dokumentų kopijas, ar Agentūra atitiktimi įsitikina pati.</i></p> <hr/>	
<p>Leidimai teikti ūkinių gyvūnų <u>eksterjero vertinimo</u> paslaugas</p>		
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų eksterjero vertinimo paslaugas išdavimo taisyklės</p>	<p>Pagal 5.2 papunktį, „asmens, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3 punkte nurodytas paslaugas turi <u>turėti įrankius, reikalingus vertinimui atlikti, mobilią kompiuterinę įrangą su veikiančiu interneto ryšiu <...>“.</u></p> <p><i>Tačiau kokie įrankiai yra reikalingi vertinimui atlikti nėra detalizuota, todėl gali būti vertinama atitiktis šiam reikalavimui subjektyviai.</i></p> <hr/> <p>Rekomendacija Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:</p> <p><i>Apibrėžti, kokius įrankius reikia turėti vertinimui atlikti.</i></p> <hr/>	

Leidimai teikti žirgų darbingumo testavimo paslaugas		
Leidimų teikti žirgų darbingumo testavimo paslaugas išdavimo taisyklės	Kitų, trūkumų, nei tų, kurie minimi bendrai, nenustatyta.	

2.2. *Leidimų išdavimo proceso trūkumai pagal Agentūros formuojamą praktiką*

Leidimų teikti sėklinimo paslaugas išdavimo procese nustatyta, kad:

Pagal Agentūros 2025-04-30 el. paštu pateiktą informaciją:

1) leidimo išdavimo pavyzdį ir prie jo pridėtą patikros aktą (reg. 2024-09-13, Nr. VPA-14.2 MR-229) – duomenų apie aktą užpildžiusio Agentūros vyr. specialisto, atitinkamai – jo vedėjo, sprendimą (pagal formos turinį – pažymėto sprendimo varianto) nėra. Nors pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašą, sprendimas nurodomas DBSIS pastabų skiltyje, tačiau tokia praktika kelia abejonių dėl informacijos išliekamosios vertės, nes pateikus minėto akto nuorašą, žymos jame nėra atvaizduojamos.

2) Agentūros direktoriaus įsakymus, kuriais panaikinami leidimai teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas – pastebėtina, kad vienais atvejais įsakymo preambuleje, pvz., Agentūros direktoriaus 2025-02-27 įsakymas Nr. VĮ-77, nurodoma, kad naikinant leidimą atsižvelgiama ir į leidimo turėtojų siūstą priminimą dėl leidimo sustabdymo galiojimo pasibaigimo, atitinkamai – į negautą atsakymą, kitais atvejais – tokios nuostatos nėra nors naikinimo pagrindas tas pats. Todėl neaišku, ar tokio priminimo siuntimas leidimo turėtojų yra privaloma proceso dalis, ar tai atliekama Agentūros darbuotojo nuožiūra, nes kaip ir buvo minėta pirmiau, Agentūroje nėra aprašytas leidimo galiojimo panaikinimo proceso žingsniai.

Rekomendacijos Agentūrai:

- 1. Uztikrinti, kad informacija, kurios pagrindu priimamas sprendimas, sukeltis teisinės pasekmes, būtų atvaizduojama dokumente (patikros akte).*
 - 2. Formalizuoti priminimo apie leidimo sustabdymo galiojimo pasibaigimą institutą, jeigu praktikoje tokie teikiami.*
-

Kitų veislininkystės leidimų rūšių išdavimo procesas vertintas nebuvo, nes Agentūra 2024 metais kitų leidimų, nei leidimų teikti sėklinimo paslaugas, nėra išdavusi.

2.2.3. Subjektų, veikiančių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos rizikingumo vertinimo ir jų patikrų organizavimo procesų neaiškumai / nepakankamas reguliavimas

Subjektų, veikiančių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos **rizikingumo vertinimo srityje** nustatyta:

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos rizikingumo nustatymo tvarkos apraše nustatyta:

„6. Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas kasmet, ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 15 d. identifikuoja visus ūkio subjektus, veikiančius ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, kurių veikla prižiūrima.“

„14. Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, nurodytų Aprašo 7.1-7.7 papunkčiuose, išskyrus 7.1.1 papunktyje nurodytus ūkio subjektus, veiklos rizikingumo vertinimą atlieka Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario 15 d. <...>“;

„15. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų kovo 1 d. sudaromas N-ųjų metų ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, patikrinimų planas (toliau – Patikrinimų planas). Rinkos priežiūros departamento direktorius derindamas Patikrinimų planą, patikrina atliktą rizikingumo vertinimą.“

Pagal Agentūros Rinkos priežiūros departamento Veislininkystės skyriaus nuostatus, funkcija vykdyti ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, kontrolę yra šio skyriaus veiklos neatsiejama dalis.

Pagal Agentūros 2025-06-02 el. pateiktą informaciją, 2025 m. ūkio subjektų veiklos rizikingumo vertinimą atliko Emlina Wiggins, kuri yra Veislininkystės priežiūros skyriaus vyr. specialistė (tuo metu laikinai ėjo vedėjo pareigas):

Tai reiškia, kad darbuotojai, dalyvavę tikrintinų ūkio subjektų atrankos procese / vizavę metinių planinių patikrinimų planus, taip pat gali atlikti tokių ūkio subjektų veiklos patikrinimus. *Toks funkcijų paskirstymas antikorupcinio požiūriu vertintinas kaip neužtikrinantis pakankamo atsparumo korupcijai, nes sudaro sąlygas tiems patiems darbuotojams įvertinti ūkio subjektų rizikingumą, pasirinkti tikrintinus ūkio subjektus, o vėliau atlikti ir jų tikrinimus.*

Rekomendacija Agentūrai:

Užtikrinti funkcijų atskyrimą, t. y., kad darbuotojai, kurie atlieka ūkio subjektų patikrinimus, nedalyvautų ūkio subjektų rizikingumo, atitinkamai – patikrinimų planų sudarymo, procese.

Be to, pažymėtina, kad ūkio subjektų rizikingumą neautomatizuotu būdu turi įvertinti vienas darbuotojas, t. y. Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas. Atsižvelgiant į analizės metu surinktus pirmiau pateiktus duomenis, vertintina, kad tinkamai atlikti visų ūkio subjektų rizikingumo vertinimą neautomatizuotu būdu vienam darbuotojui yra sudėtinga, kyla klaidų rizika – tai iliustruoja ir Agentūros 2025-06-02 el. paštu pateikta informacija dėl per klaidą į tikrinamųjų subjektų sąrašą įtraukto subjekto. Galima būtų spręsti šio proceso automatizavimo galimybes.

Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, **veiklos priežiūros srityje** nustatyta:

- ❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 13 punkte nustatyta, kad patikrinimai atliekami šiais būdais:
 - „13.1. nuvykus į tikrinamojo ūkio subjekto veiklos vykdymo vietą;

13.2. atliekant patikrinimą nuotoliu, tai yra atliekant administracinę veiklos patikrą – vertinant ūkio subjekto veiklą pagal jo pateiktus dokumentus elektroninėmis priemonėmis, vertinant duomenis ir informaciją Agentūros prieminiose informacinėse sistemose ir valstybės registruose (Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinėje sistemoje, Ūkinių gyvūnų registre), bendradarbiaujant su kitomis valstybės įstaigomis ir institucijomis.“

Tačiau, kokiais tikrinamai veiksmai tam tikras būdas taikytinas arba kokiais atvejais naudojamosi vienu ar kitu būdu – nenustatyta, todėl neiški minėto punkto taikymo apimtis, pavyzdžiui, kokių subjektų / jų veiklų atvejais atliekama administracinė veiklos patikra ar pan.

Taip pat pažymėtina, kad nors nuotolinis būdas yra detalizuotas kaip administracinė veiklos patikra, tačiau patikros aktuose nuotolinis būdas ir administracinė veiklos patikra išskiriama į savarakiškas patikros rūšis, pavyzdžiui:

Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje,
veiklos priežiūros tvarkos aprašo
27 priedas

(Pagalbos gavėjo, pasinaudojusio valstybės pagalba grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti, patikros akto forma)

ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪRA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

**PAGALBOS GAVĖJO, PASINAUDOJUSIO VALSTYBĖS PAGALBA GRYNAVEISLIAMS ŪKINIAMS GYVŪNAMS
ĮSIGYTI, PATIKROS AKTAS**

Nr.
(data)

(vieta)

Patikrą atlikusio (-ių) darbuotojo (-u) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės)

Patikros rūšis (planinis ar neplaninis, jei neplaninis, įrašyti pagrindą: gautas skundas ir pan.)

Patikros būdas (nuotolinis / administracinis patikrinimas ar patikra vietoje)

Tikrinamo pagalbos gavėjo, pasinaudojusio valstybės pagalba grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti, pavadinimas
(įrašyti pavadinimą (jei juridinis asmuo) vardą, pavardę (jei fizinis asmuo), adresą, telefono Nr., Ūkinių gyvūnų registre suteiktas bandos kodas, paraiškos (-u) registracijos numeris (-iai))

Rekomendacijos Agentūrai:

- 1. Aiškiai apibrėžti kokiais tikrinamai veiksmai tam tikras būdas taikytinas arba kokiais atvejais naudojamosi vienu ar kitu būdu;*
- 2. Patikslinti patikros aktų skiltį – patikros būdas, kad jis atlieptų Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, priežiūros tvarkos aprašo nuostatas.*

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 14 punkte nustatyta, kad „esant pagrindams, įtvirtintiems Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 13 dalyje, motyvuotą sprendimą dėl neplaninio patikrinimo priima Agentūros Rinkos priežiūros departamento direktorius, surašydamas motyvuotą raštišką sprendimą (registruojamas DBSIS) bei skiria užduotį atlikti patikrinimą Agentūros Rinkos priežiūros departamento Veislininkystės priežiūros skyriaus (toliau – Veislininkystės priežiūros skyriaus) vedėjui“.

Tačiau toliau proceso eiga nėra detalizuojama. Manytina, kad vedėjas tokiais atvejais turėtų formuoti pavedimą konkrečiam (-iems) skyriaus darbuotojui (-jams), kurie ūkio subjektų veiklą galėtų tikrinti tik turėdami savo skyriaus vedėjo ar jį pavaduojančio asmens pasirašytą pavedimą.

Be to, siekiant užtikrinti patikrinimo pagrindo atsekamumą, elektroninėmis priemonėmis suformuotas pavedimas atlikti neplaninį patikrinimą turėtų būti susietas su dokumentu, kurio pagrindu organizuojamas patikrinimas (pvz., skundas, kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymas, tarnybinis pranešimas, pirminio patikrinimo aktas ir pan.), t. y. turėtų būti įtvirtintas tokio elgesio privalomumas.

Rekomendacijos Agentūrai:

- 1. Detalizuoti užduoties atlikti patikrinimą procesą;*
 - 2. Įtvirtinti pareigą pavedimą atlikti neplaninį patikrinimą sieti su dokumentu, kurio pagrindu organizuojamas patikrinimas.*
-

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 17 punkte nustatyta, kad „ne vėliau kaip paskutinę einamojo kalendorinio mėnesio dieną Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas, vadovaudamasis rotacijos principu pagal einamųjų metų ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, patikrinimų planą paskirsto Veislininkystės priežiūros skyriaus darbuotojams sekančio kalendorinio mėnesio planinius patikrinimus“.

Pažymėtina, nors minėtame punkte įtvirtintas rotacijos principas, tačiau jo abstraktumas (nepaaiškinta principo esmė – kad atlikti ūkio subjekto veiklos patikrinimą turi būti pavedama ne tam pačiam specialistui, kuris atliko paskutinį to paties ūkio subjekto veiklos patikrinimą) gali sudaryti jo interpretavimo galimybes.

Rekomendacija Agentūrai:

Aiškiai apibrėžti rotacijos principo taikymo esmę.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo IV skyriuje reglamentuojama patikrų atlikimo tvarka.

Tačiau, pastebėtina, kad ji nėra pakankamai išsami / korupcinio požiūriu neatspari, siekiant užtikrinti tinkamą bei skaidrų patikros proceso atlikimą. Pavyzdžiui:

1. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 7 dalį, „ūkio subjekto veiklos patikrinimas atliekamas po to, kai užregistruojamas Priežiūrą atliekančių institucijų informacinėje sistemoje (PAIS). Neužregistruoto patikrinimo metu nustatytos aplinkybės negali būti pagrindas ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančio subjekto sprendimui“. Minėta nuostata taisyklėse nėra atliepta;
2. Nenustatyta, kad planinį ar neplaninį patikrinimą atlieka ne mažiau kaip du Agentūros darbuotojai, išskyrus tam tikrus atvejus, kurie galėtų būti apibrėžti. „Keturių akių“ priežiūros principo taikymas (vykdant patikrinimus), galėtų būti laikomas deramu priežiūros veiksmų nešališkumo ir kokybės užtikrinimo, kartu ir korupcijos rizikos valdymo instrumentu.
3. Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 12 dalyje numatyta, kad „ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantis subjektas, pradėdamas ūkio subjekto veiklos neplaninį

patikrinimą, pateikia tikrinamam ūkio subjektui sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą kopiją“. Minėta nuostata taisyklėse nėra atliepta;

4. Nenustatyta pareiga tikrinamam ūkio subjektui pateikti pažymėjimą, dėvėti aprangą, pažymėtą Agentūros rekvizitais (jeigu tokia yra) ar pan.;
5. Nenustatyti elgesio standartai, pavyzdžiui, kad Agentūros darbuotojas negali tikrinti ūkio subjekto veiklos, jeigu patikrinimo atlikimas susijęs su jo privačiais interesais ir gali sukelti interesų konfliktą. Jeigu paaiškėja nurodyta aplinkybė, jis privalo grąžinti pavedimą jį surašiusiam asmeniui ir nusišalinti nuo patikrinimo atlikimo ar pan.

Rekomendacija Agentūrai:

Tikslinti Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo IV skyrių pagal aukščiau pateiktus pastebėjimus.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 20 punkte nustatyta, „<...> Jei Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjui kyla neaiškumų dėl Patikros akto užpildymo, grąžina Veislininkystės priežiūros skyriaus darbuotojui Patikros aktą tikslinti, o jei kyla abejonių dėl patikrinimo metu nustatytų faktinių aplinkybių, jis turi teisę pakartotinai pavesti atlikti patikrinimą“.

Nors pagal minėtą punktą (bet neapsiribojant juo) suteikta teisė pavesti atlikti pakartotinį patikrinimą, tačiau analizuojant patikrinimo aktų turinį, jie tokiems atvejams nėra pritaikyti – nėra galimybės nurodyti tokio patikrinimo pagrindo (galimas tik planinio ir neplaninio patikrinimo pasirinkimas, nors jų teisinis pagrindas, nei nagrinėjamu atveju – būtų kitas).

Rekomendacija Agentūrai:

Spręsti klausimą dėl pakartotinio patikrinimo organizavimo proceso tikslinimo galimybių, kad būtų užtikrinta Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo nuostatų suderinamumas su patikros aktų turinyje atvaizduojama informacija.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 23 punkte numatyta, kad:

„23. Jei gaunamas ūkio subjekto nesutikimas dėl patikrinimo metu nustatytų aplinkybių bei galutinių rezultatų, Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas vertina nesutikimo argumentus ir per 3 darbo dienas nuo gauto ūkio subjekto nesutikimo raštu informuoja ūkio subjektą:

23.1. kad atsisako tenkinti ūkio subjekto prašymą panaikinti / keisti patikrinimo rezultatus;
arba

23.2. kad tenkina ūkio subjekto prašymą panaikinti / keisti patikrinimo rezultatus ir patikslina Patikros aktą.“

Šiuo aspektu pažymėtina, kad nors ir įtvirtinti minėto skyriaus vedėjo elgesio variantai, tačiau pareiga motyvuoti priimamą sprendimo variantą nenustatyta.

Rekomendacija Agentūrai:

Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 23 punkte įtvirtinti pareigą priimamą sprendimą motyvuoti.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta, kad Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas, vertindamas ūkio subjekto nesutikimo dėl patikrinimo metu nustatytų aplinkybių ir galutinių rezultatų, argumentus, turi teisę inicijuoti pakartotinį patikrinimą, kurį gali atlikti kitas Veislininkystės priežiūros skyriaus darbuotojas ar darbuotojai“.

Atsižvelgiant, kad nesutikimo dėl patikrinimo metu nustatytų aplinkybių ir galutinių rezultatų motyvai neatsiejamai susiję su tokį patikrinimą atlikusio darbuotojo veiksmų vertinimu ar pan., manytina, kad pakartotinis patikrinimas ne „gali“ būti, o privalomai turėtų būti atliekamas kito darbuotojo, kurio veiksmai nėra skundžiami.

Rekomendacija Agentūrai:

Spręsti klausimą dėl nuostatos, kad pakartotinį patikrinimą turi atlikti kitas Veislininkystės priežiūros darbuotojas, įtvirtinimo.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 37 punkte numatyta, kad „visuomenės ir suinteresuotųjų asmenų informavimo apie ūkio subjektų patikras tikslais, Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjo paskirtas darbuotojas per 10 darbo dienų nuo administracinio sprendimo dėl poveikio priemonės skyrimo dienos Agentūros interneto svetainėje paskelbia apie nustatytus ūkio subjekto pažeidimus ir taikytas poveikio priemones“.

Tačiau susipažinus su Agentūros interneto svetainėje viešinama informacija (pagal struktūrizuotą informaciją skiltyje <https://zua.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/veislininkyste/veislininkyste-atsakomybe-ir-sankcijos/>) duomenys apie nustatytus ūkio subjekto pažeidimus ir taikytas poveikio priemones nėra skelbiami. Manytina, kad skeliama informacija nustatytus apie pažeidimus ir taikytas nuobaudas, didintų ne tik šio proceso skaidrumą, bet ir visuomenės pasitikėjimą Agentūros veikla.

Rekomendacija Agentūrai:

Agentūros interneto svetainėje skelbti duomenis apie nustatytus ūkio subjekto pažeidimus ir taikytas poveikio priemones, o jeigu tokių nebuvo – tai ir nurodyti.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo VII skyriuje įtvirtintos nuostatos, susijusios su mažareikšmiškumo instituto taikymu.

Susipažinus su nurodytais teisės aktų reikalavimų neatitikimais, kurie pripažįstami mažareikšmiais, pastebėtina, kad jie taikomi tik dvejoms veikloms – ūkinių gyvūnų sėklinimą vykdančių ūkio subjektų veikloje ir pieninių veislių gyvulių produktyvumo tyrimus vykdančių ūkio subjektų veikloje. Pavyzdžiui, pieninių veislių gyvulių produktyvumo tyrimus vykdančių ūkio subjektų veikloje mažareikšmiu laikomas pažeidimas, kai ant pieno kiekio matavimo

priemonės nėra kalibravimo lipduko, bet turi dokumentus įrodančius, kad kalibravimas buvo atliktas per paskutinius 12 mėnesių. Tačiau reikalavimai, susiję su darbo priemonių kalibravimu taikomi ir, pavyzdžiui, mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimus vykdančių ūkio subjektų veikloje, todėl abejotina, ar pagrįstai išskirtos tik dvi – pirmiau minėtos, veiklos, t. y. ar tokiu būdu nesudaromos šiose veiklos srityse veikiančiams ūkio subjektams išskirtinės sąlygos, nes lygiavertės neatitiktys gali būti nustatytos ir kitose veiklos srityse.

Rekomendacija Agentūrai:

Įvertinti, ar mažareikšmiškumo institutas, kiek tai susiję su darbo priemonių kalibravimu, galėtų būti taikomas ir kitoms veikloms rūšims, ir atitinkamai – patikslinti Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo VII skyriuje įtvirtintas nuostatas.

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašą sudaro įvairūs priedai, tačiau jų turinyje pildytina informacija nesudaro sąlygų pilnam informacijos atsekamumui, arba yra nepakankama patikrinimui atlikti, pavyzdžiui:

1. Jeigu pažymima, kad patikrinimas neplaninis, reikia įrašyti pagrindą ir kaip pavyzdys nurodytas skundas. Visgi, manytina, kad turėtų būti nurodomi Agentūros direktoriaus pavedimo atlikti neplaninį patikrinimą rekvizitai, o ne daromas abstraktus įrašas;
2. Ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugų teikėjo patikros aktui užpildyti naudojamo klausimyno 2.3 papunktyje nustatyta pareiga patikrinti atitiktį reikalavimui – ar užtikrinama, kad būtų laikomasi gyvūnų gerovės reikalavimų? Tačiau, nuoroda pateikta tik į reikalavimą nustatantį teisės aktą, nurodant, kad „26. Leidimo turėtojas privalo: 26.6. užtikrinti, kad būtų laikomasi gyvūnų gerovės reikalavimų“, bet ne į konkrečius gyvūnų geros reikalavimus, kuriems ir būtinas atitikties įvertinimas, t. y. kas šiuo aspektu turėtų būti patikrinama nėra aišku ir gali būti vertintina tikrintojo nuožiūra. Juolab, kaip ir buvo minėta anksčiau šioje pažymoje, kyla pagrįstų abejonių, ar Agentūra iš viso turi teisę tikrinti atitiktį gyvūnų gerovės reikalavimams.

Rekomendacijos Agentūrai:

1. Spęsti klausimą dėl patikros aktų turinio tikslinimo, kad būtų atvaizduoja informatyvesni duomenys;
 2. Detalizuoti klausimyne, kokie yra gyvūnų gerovės reikalavimai, kuriuos reikia patikrinti.
-

❖ Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos apraše nenustatytas grįžtamojo ryšio mechanizmas, t. y. neaprašytas procesas, pagal kurį ūkio subjektai turėtų galimybę pateikti atsiliepimus apie patikrinimo eigą, tokiu būdu Agentūrai ne tik padedant identifikuoti galimus šio proceso tobulino aspektus, bet ir sudarant galimybes identifikuoti ir spęsti pavyzdžiui tikrintojų galimus piktnaudžiavimo atvejus. Nors pagal viešai Agentūros skelbiamą informaciją, Agentūroje yra patvirtintas Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos atliekamos ūkio subjektų priežiūros vertinimo klausimynas⁷, tačiau nei kada, nei kokia tvarka jis teikiamas ūkio subjektui – nenurodyta, atitinkamai – Ūkio subjektų, veikiančių

⁷ <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0775d4e0bc1211eea5a28c81c82193a8>

ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos apraše nepateikiama ir nuoroda į šį teisės aktą.

Rekomendacija Agentūrai:

Detalizuoti grįžtamojo ryšio iš ūkio subjektų, kurių veiklos patikrinimai buvo atlikti, mechanizmą.

3. Išvados ir rekomendacijos

Apibendrinant tai, kas pirmiau išdėstyta, vertintoje veiklos srityje **nustatyti įvairaus pobūdžio korupcijos rizikos veiksniai, kuriuos galima suskirstyti į šias grupes:**

1. Leidimų išdavimo procese nesuderinti, neaiškūs, dviprasmiški ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys, tam tikrais atvejais ir per didelę diskrecijos teisę sprendimus priimančiams asmenims suteikiantys teisės aktai;
2. Galimi leidimų išdavimo proceso trūkumai pagal Agentūros formuojamą praktiką;
3. Vyrauja subjektų, veikiančių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos rizikingumo vertinimo ir jų patikrų organizavimo proceso neaiškumai / nepakankamas reguliavimas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **rekomenduojame:**

1. Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriui:

1.1. spręsti klausimą dėl šioje pažymoje jiems išdėstytų rekomendacijų įgyvendinimo;

1.2. iki 2025 m. liepos 25 d. **Ministerijos KPVT**S pateikti **planą** (pagal pridedamą lentelę – 1 priedas), kaip planuojama atsižvelgti į šioje pažymoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siekiant mažinti korupcijos rizikas; jeigu į šioje vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus planuojama neatsižvelgti, nurodyti to priežastis ir motyvus;

2. **Agentūrai**, bendradarbiaujant su Gyvulininkystės ir gyvūnų gerovės skyriumi (jiems priimant konkrečius sprendimus, kurie aktualūs rengiant ir Agentūros vidaus teisės aktų pakeitimus):

2.1. spręsti klausimą dėl šioje pažymoje jiems išdėstytų rekomendacijų įgyvendinimo;

2.2. iki 2025 m. liepos 25 d. **Ministerijos KPVT**S pateikti **planą** (pagal pridedamą lentelę – 2 priedas), kaip planuojama atsižvelgti į šioje pažymoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siekiant mažinti korupcijos rizikas; jeigu į šioje vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus planuojama neatsižvelgti, nurodyti to priežastis ir motyvus.

PRIDEDAMA:

1. 1 priedas, 8 lapai;
2. 2 priedas, 6 lapai.

Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus vedėja
Ylienė

Austė Raškinytė

Rasa Tašlinskienė, tel. (0 5) 239 1359, el. p. rasa.taslinskiene@zum.lt

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Teikiamos rekomendacijos</i>	<i>Duomenys apie rekomendacijų įgyvendinimą (jeigu nurodoma, kad atsižvelgta – nurodomos numatytos rekomendacijai įgyvendinti priemonės ir jų įgyvendinimo terminai; jeigu nurodoma, kad neatsižvelgta – argumentuotai paaiškinama kodėl)</i>
<i>Leidimų išdavimo procese nesuderinti, neaiškūs, dviprasmiški ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys, tam tikrais atvejais ir per didelę diskrecijos teisę sprendimus priimančioms asmenims suteikiantys teisės aktai</i>		
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 4.1.1. papunktis neatitinka Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkto a) papunktyje įtvirtintos nuostatos, t. y. išplečia minėto papunkčio taikymo apimtį, atitinkamai – nėra nuostatų, kuriomis remiantis būtų vertinama, ar išsilavinimas prilygsta nustatytajam.</p>	<p>Tikslinti Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkto a) papunktį (ta apimtimi, kuri numatyta Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 4.1.1 papunktyje), atitinkamai – detalizuoti 4.1.1. papunktį, t. y. įtvirtinti aiškias nuostatas kaip nustatoma, kad išsilavinimas prilygsta biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties išsilavinimui; arba</p> <p>2. Pakeisti minėtą 4.1.1 papunktį taip, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkto a) papunktį.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklėse nėra nuostatų dėl asmens atitikties kvalifikacijai keliamiems reikalavimams – atitikties išsilavinimui, patikrinimo tvarkos. Neprivalomas ir fakto dėl kvalifikacinio pažymėjimo turėjimo tikrinimas.</p>	<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklėse įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo.</p>	

<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklėse įtvirtintas reguliavimas – leidimo išdavimo procesas, neatitinka Licencijavimo pagrindų apraše¹ nustatyto licencijų išdavimo „D“ modelio.</p>	<p>Suderinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas su Licencijavimo pagrindų apraše nustatyto licencijų išdavimo „D“ modelio reikalavimais.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 9 punkte neapibrėžtas terminas pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti nustatytus trūkumus, bei pagal jį gali susidaryti situacijas, kada kreipiamasi net ir tais atvejais, kai trūkumai yra tokie, dėl kurių gali būti pripažinta, kad asmuo neatitinkama leidimo išdavimo sąlygų.</p>	<p>Apibrėžti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 9 punkte terminą pateikti trūkstamus dokumentus arba ištaisyti nustatytus trūkumus, atitinkamai – tikslinant tokio Agentūros kreipimosi sąlygas.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 16 punkte nustatyta, kad „leidimai registruojami leidimų registracijos žurnale, kurio forma tvirtinama ŽŪA nustatyta tvarka <...>“. Tačiau pagal Agentūros praktiką leidimas išduodamas tik kaip elektroninis dokumentas, t. y. nėra atskiro leidimų registracijos žurnalo, kadangi tokie leidimai registruojami Agentūros dokumentų valdymo sistemoje. Apibendrinus, leidimų registravimo tvarka neatliepia Agentūros formuojamos praktikos.</p>	<p>Įvertinti poreikį tikslinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas dėl leidimų registravimo, atitinkamai – išdavimo, tvarkos.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 26.5 papunktyje įtvirtintas reikalavimas savo turiniu neatitinka Veislininkystės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 4 punkto.</p>	<p>Patikslinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 26.5 papunktį, kad būtų įtvirtinta pareiga informuoti apie pasikeitusius deklaracijoje nurodytus duomenis.</p>	
<p>Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 26.6 papunktį, leidimo turėtojas turi užtikrinti gyvūnų gerovės reikalavimų laikymosi. Tačiau tokios pareigos</p>	<p>Įvertinti, ar teisiškai pagrįsta Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 26.6 papunktyje įtvirtinta nuostata, atitinkamai – ar Agentūra turi teisę atlikti patikras, siekdama įsitikinti leidimo</p>	

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.430866/asr>

– tiesiogiai, Veislininkystės įstatyme numatyta nėra.	turėtojo atitiktimi šiam reikalavimui – kad laikosi gyvūnų gerovės reikalavimų.	
Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 29 punkte numatyta išimtis dėl mokymų baigimo reikalavimo netaikymo asmenims, kurie ne anksčiau kaip prieš 5 metus yra įgiję veterinarijos gydytojo kvalifikaciją, Veislininkystės įstatyme nėra nustatyta, todėl vertintina kaip siaurianti Veislininkystės įstatymo nuostatą dėl mokymų baigimo privalomumo.	Tikslinti Veislininkystės įstatymą ir jame įtvirtinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 29 punkte nurodytą išimtį; arba 2. Tikslinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių 29 punktą, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatyme įtvirtintą reikalavimą dėl dokumento, patvirtinančio dalyvavimą kursuose ar mokymuose, turėjimo privalomumo.	
Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklėse nėra įtvirtinta pareiga teikti informaciją, susijusią su leidimo statuso pasikeitimu, VĮ Žemės ūkio duomenų centrui (atitinkamai – tokios informacijos teikimo apimtis bei tikslas, neatmestina ir tokios informacijos gavėjo pareigos dėl tokios informacijos naudojimo, nepriklausomai, jeigu jos yra nustatytos kituose teisės aktuose (turi būti nuoroda į juos).	Spręsti klausimą dėl Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklių reguliavimo, kiek tai susiję su informacijos teikimu VĮ Žemės ūkio duomenų centrui, išplėtimo galimybių.	
Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, kad išduodamas leidimas teikti ūkinių gyvūnų embrionų persodinimo paslaugas, tačiau Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklėse naudojama formuluotė „kiaušialąsčių persodinimas“	Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklėse formuluotę „kiaušialąsčių persodinimas“ pakeisti į „embrionų persodinimas“.	
Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos,	1. Tikslinti Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 2 punkto a) papunktį (ta apimtimi, kuri numatyta Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų,	

<p>kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 5.1. papunktį, asmuo siekiantis gauti leidimą, teikti 3.1 papunktyje nurodytą paslaugą, turi turėti biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties ar jam prilygstantį išsilavinimą, nors pagal Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 2 punkto a) papunktį, nuostatos – dėl prilygstančio išsilavinimo nėra.</p>	<p>kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 5.1 papunktyje), atitinkamai – detalizuoti 5.1. papunktį, t. y. įtvirtinti aiškias nuostatas kaip nustatoma, kad išsilavinimas prilygsta biomedicinos mokslų studijų srities veterinarinės medicinos ar žemės ūkio mokslų (gyvulininkystės technologijos) krypties išsilavinimui; arba</p> <p>2. Pakeisti minėtą 5.1 papunktį taip, kad jis atitiktų Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 2 punkto a) papunktį.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklėse neapibrėžta kokius konkrečiai įrankius, įrenginius, įrangą ir priemones turi turėti asmuo, siekiantis gauti leidimą.</p>	<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklėse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aiškiai apibrėžti, kokius konkrečiai įrankius, įrenginius, įrangą ir priemones asmuo, siekiantis gauti leidimą, turi turėti; 2. Svarstyti galimybę detalizuoti laboratorinės įrangos, skirtos spermos kokybei įvertinti, reikalavimus. 	
<p>Patikrinimo aktas nėra surašomas dviem egzemplioriais, atitinkamai – neužtikrinamas ir vieno egzemplioriaus visais atvejais palikimas pareiškėjui, kaip to reikalauja Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 19 punktas, t. y. tvarka neatliepia Agentūros formuojamos praktikos.</p>	<p>Įvertinti poreikį tikslinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas dėl patikrinimo akto surašymo ir teikimo pareiškėjui tvarkos.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos,</p>	<p>Įvertinti poreikį tikslinti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų</p>	

<p>embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklėse nenurodama kokios formos – elektroninis ar popierinis (elektroniniu dokumento nuorašas), leidimas įteikiamas (priešingai nei leidimo teikti gyvulių sėklinimo paslaugas).</p>	<p>spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių nuostatas dėl leidimo teikimo proceso detalizavimo.</p>	
<p>Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 24 punktą, „leidimai registruojami leidimų registracijos žurnale, patvirtintame ŽŪA nustatyta tvarka <...>“. Tačiau Agentūroje nėra nustatyta tvarka patvirtinto leidimų registracijos žurnalo (dokumentacijos planas nėra laikytinas registracijos žurnalu). Manytina, kad registracijos žurnalas aktualus tik tuo atveju, jeigu leidimai būtų išduodami popierine forma.</p>	<p>Spręsti klausimą dėl nuostatų, susijusių su leidimų registravimu, tikslinimo.</p>	
<p>Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 34.5 papunktį, leidimo turėtojas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas privalo informuoti ŽŪA apie Taisyklių II skyriuje numatytų sąlygų licencijuojamai veiklai vykdyti pasikeitimus. Tačiau pagal Veislininkystės įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 4 punktą, ši pareiga taikoma</p>	<p>Įvertinti, ar teisiškai pagrįsti Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 34 punkte įtvirtinti reikalavimai, kurie nėra nustatyti Veislininkystės įstatyme.</p>	

tik asmenims, teikiantiems sėklinimo paslaugas.		
Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 34.6 papunktį, leidimo turėtojas privalo teikdamas paslaugas, užtikrinti, kad būtų laikomasi gyvūnų gerovės reikalavimų. Tačiau tokios pareigos – tiesiogiai, Veislininkystės įstatyme numatyta nėra.		
Pagal Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklių 5.1 papunktį, „fizinis asmuo arba juridinio asmens darbuotojai, kurie vykdys atitinkamos gyvūnų rūšies produktyvumo tyrimus, turi turėti tinkamą kvalifikaciją – turėti žinių ir gebėjimų teikti pieninių veislių galvijų, avių ar ožkų produktyvumo tyrimų paslaugas, t. y. Taisyklių VII skyriuje nustatyta tvarka turi būti baigę pirminio mokymo kursus pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų vykdymo tematika ir turėti tai patvirtinantį kvalifikacijos pažymėjimą. Šis reikalavimas netaikomas asmenims, iki Taisyklių įsigaliojimo dienos teikusiems pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų paslaugą“. Tačiau, kaip įsitikinama asmens atitiktimi minėtam reikalavimui, neaišku.	Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklėse įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo.	
Pagal Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklių 5.2.1 papunktį, asmenys, siekiantys gauti leidimą, turi turėti „akredituotą pieno tyrimų laboratoriją arba turi būti sudarę sutartį	Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklėse įtvirtinti nuostatas, kurios detalizuotų akreditacijos reikalavimą.	

<p>su tokia laboratorija dėl pieno mėginių ištyrimo“. Tačiau kieno ir pagal kokį standartą tokia laboratorija turi būti akredituota lieka neaišku.</p>		
<p>Pagal Leidimų teikti pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklių 5.2.2 papunktį, asmenys, siekiantys gauti leidimą, taip pat turi turėti „nuo išorinio poveikio, kenkėjų ar kitų gyvūnų apsaugotas, vėdinamas bandinių laikymo patalpas, atitinkančias bandinių laikymo sąlygas pagal ICAR rekomendacijas iki jų išvežimo į laboratoriją, arba šaldymo įrenginį (pvz., šaldytuvą)“.</p> <p>Pažymėtina, kad Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (ICAR) rekomendacijos nėra teisės aktas, atitinkamai – nėra perkeltos į nacionalinį teisės aktą (kitame teisės akte nėra aiškiai nustatomi reikalavimai bandinių laikymo patalpoms).</p>	<p>ICAR rekomendacijas formalizuoti (perkelti į teisės aktą).</p>	
<p>Pagal Leidimų teikti mėšinių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklių 6 punktą, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3.1 papunktyje nurodytas paslaugas, turi atitikti šiuos reikalavimus: „6.1. fizinis asmuo arba juridinio asmens darbuotojai, kurie vykdys mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimus, turi turėti tinkamą kvalifikaciją – turėti žinių ir gebėjimų teikti mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimų paslaugas, t. y. Taisyklių VII skyriuje nustatyta tvarka turi būti baigę pirminio mokymo kursus mėšinių veislių galvijų produktyvumo tyrimų vykdymo temomis ir turėti tai patvirtinantį kvalifikacijos pažymėjimą. Šis reikalavimas netaikomas</p>	<p>Leidimų teikti mėšinių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugas išdavimo taisyklėse įtvirtinti nuostatas dėl asmens kvalifikacijos atitikties nustatytiems reikalavimams patikrinimo.</p>	

<p>asmenims, iki šių taisyklių įsigaliojimo dienos teikusiems mėšinių galvijų produktyvumo tyrimų paslauga; <...>“. Tačiau, kaip įsitikinama asmens atitiktimi minėtam reikalavimui neaišku, nes informacijos pagal kurią būtų galima įsitikinti, kad asmuo iki Taisyklių įsigaliojimo dienos teikė mėšinių galvijų produktyvumo tyrimų paslaugą, pateikti nereikalaujama, atitinkamai – nėra nuostatų, kad Agentūra šią informaciją patikrina pati.</p>		
<p>Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų eksterjero vertinimo paslaugas išdavimo taisyklių 5.2 papunktį, „asmenys, siekiantys gauti leidimą teikti Taisyklių 3 punkte nurodytas paslaugas turi turėti įrankius, reikalingus vertinimui atlikti, mobilią kompiuterinę įrangą su veikiančiu interneto ryšiu <...>“.</p> <p>Tačiau kokie įrankiai yra reikalingi vertinimui atlikti nėra detalizuota.</p>	<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų eksterjero vertinimo paslaugas išdavimo taisyklėse aiškiai apibrėžti, kokius įrankius reikia turėti vertinimui atlikti.</p>	
<p>Dalis pateiktų pastebėjimų kartojasi ir kitų veislininkystės rūšių išdavimo tvarkose.</p>	<p>Peržiūrėti kitų veislininkystės rūšių išdavimo tvarkas ir jas pakeisti ta apimtimi kaip ir bus keičiamos kitos tvarkos pagal teikiamas rekomendacijas.</p>	

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Teikiamos rekomendacijos</i>	<i>Duomenys apie rekomendacijų įgyvendinimą (jeigu nurodoma, kad atsižvelgta – nurodomos numatytos rekomendacijai įgyvendinti priemonės ir jų įgyvendinimo terminai; jeigu nurodoma, kad neatsižvelgta – argumentuotai paaiškinama kodėl)</i>
<i>Leidimų išdavimo procese nesuderinti, neaiškūs, dviprasmiški ar nepakankamai veiklos sritį reglamentuojantys, tam tikrais atvejais ir per didelę diskrecijos teisę sprendimus priimančiams asmenims suteikiantys teisės aktai</i>		
Tiek Veislininkystės įstatyme, tiek Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo taisyklėse apibrėžtas leidimų galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas, galiojimo panaikinimas, tačiau pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo V skyrių, nenurodyti visi galimi procesų žingsniai, tam tikrais atvejais jie netikslūs.	Peržiūrėti Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtinto Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo nuostatas dėl jų galimo procesinio neaiškumo ir atlikti patikslinimus.	
Veislininkystės įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punkte numatyta, kad išduodamas leidimas teikti ūkinių gyvūnų embrionų persodinimo paslaugas, tačiau Agentūros direktoriaus įsakymu patvirtintame Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų,	Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos apraše formuluotę „kiaušialąsčių persodinimas“ pakeisti į „embrionų	

<p>kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos apraše, visur naudojama sąvoka „kiaušialąsčių persodinimas“.</p>	<p>persodinimas“.</p>	
<p>Pagal Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo taisyklių 19 punktą, „ŽŪA, gavusi paraišką, įvertina jos tinkamumą. Gavus paraišką išduoti Taisyklių 3.1–3.8 papunkčiuose numatytus leidimus, organizuojamas pareiškėjo paraiškoje nurodytų įrankių, įrenginių, priemonių patikrinimas vietoje ŽŪA nustatyta tvarka <...>“.</p> <p>Tačiau pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo IV skyrių, kuriame numatyti leidimų išdavimo procesai, proceso dėl patikros vietoje organizavimo nėra, taip pat nėra leidimo galiojimo panaikinimo proceso ir kt.</p>	<p>Peržiūrėti Agentūros įsakymu patvirtinto Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Leidimų teikti ūkinių gyvūnų spermos, embrionų, kiaušialąsčių ėmimo, spermos laikymo ir tiekimo rinkai, embrionų gamybos, kiaušialąsčių persodinimo, embrionų, kiaušialąsčių saugojimo, ūkinių gyvūnų kergimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašo nuostatas dėl jų galimo procesinio neaiškumo ir atlikti patikslinimus.</p>	
<p>Dalis pateiktų pastebėjimų kartojasi ir kitų veislininkystės rūšių išdavimo tvarkų aprašuose.</p>	<p>Peržiūrėti kitų veislininkystės rūšių išdavimo tvarkų aprašus dėl jų galimo procesinio neaiškumo ir atlikti patikslinimus.</p>	
<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašas nėra</p>	<p>Leidimų teikti ūkinių gyvūnų veislininkystės paslaugas patikrų tvarkos aprašą pavišinti Agentūros interneto</p>	

paskelbtas Agentūros interneto puslapyje, dėl ko neužtikrintas patikrų atlikimo proceso viešumas – tikrinamajam asmeniui žinoti, kokia tvarka bus atliekama jo patikra.	puslapyje šiam tikslui skirtoje skiltyje.	
<i>Leidimų išdavimo proceso trūkumai pagal Agentūros formuojamą praktiką</i>		
Pagal Agentūros įsakymu patvirtintą Leidimų teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas išdavimo tvarkos aprašą, sprendimas (išduoti leidimą ir kt.) nurodomas DBSIS pastabų skiltyje, tačiau tokia praktika kelia abejonių dėl informacijos išliekamosios vertės, nes pateikus minėto akto nuorašą, pastabų žymos jame nėra atvaizduojamos.	Užtikrinti, kad informacija, kurios pagrindu priimamas sprendimas, sukeltis teisines pasekmes, būtų atvaizduojama dokumente (patikros akte).	
Naikinant leidimą teikti ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugas buvo atsižvelgta ir į leidimo turėtojų siūstą priminimą dėl leidimo sustabdymo galiojimo pasibaigimo, atitinkamai – į negautą atsakymą, nors kitais atvejais – tokios nuostatos nėra.	Formalizuoti priminimo apie leidimo sustabdymo galiojimo pasibaigimą institutą, jeigu praktikoje tokie teikiami.	
<i>Subjektų, veikiančių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos rizikingumo vertinimo ir jų patikrų organizavimo procesų neaiškumai / nepakankamas reguliavimas</i>		
Agentūros darbuotojai, dalyvavę tikrintinų ūkio subjektų atrankos procese / vizavę metinių planinių patikrinimų planus, taip pat gali atlikti tokių ūkio subjektų veiklos patikrinimus.	Užtikrinti funkcijų atskyrimą, t. y., kad darbuotojai, kurie atlieka ūkio subjektų patikrinimus, nedalyvautų ūkio subjektų rizikingumo, atitinkamai – patikrinimų planų sudarymo, procese.	
Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos apraše nėra nustatyta kokios tikrinamai veiklai tam tikras patikrinimo būdas taikytinas arba kokiais atvejais naudojamosi vienu ar kitu būdu, todėl neaiški minėto punkto taikymo apimtis, pavyzdžiui, kokių subjektų / jų veiklų atvejais atliekama administracinė veiklos patikra ar pan. Taip pat pažymėtina, kad nors nuotolinis būdas yra detalizuotas kaip administracinė veiklos	1. Aiškiai apibrėžti kokios tikrinamai veiklai konkretus būdas taikytinas arba kokiais atvejais naudojamosi vienu ar kitu būdu; 2. Patikslinti patikros aktų skiltį – patikros būdas, kad jis atlieptų Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, priežiūros tvarkos aprašo nuostatas.	

patikra, tačiau patikros aktuose nuotolinis būdas ir administracinė veiklos patikra išskiriama į savarankiškas patikros rūšis.		
Nėra detalizuota proceso, kai užduotis atlikti patikrinimą skiriama Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjui, tolimesnė eiga.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Detalizuoti užduoties atlikti patikrinimą procesą; 2. Įtvirtinti pareigą pavedimą atlikti neplaninį patikrinimą sieti su dokumentu, kurio pagrindu organizuojamas patikrinimas. 	
Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos apraše įtvirtintas rotacijos principas, tačiau nepaaiškinta principo esmė.	Aiškiai apibrėžti rotacijos principo taikymo esmę.	
Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo IV skyriuje reglamentuojama patikrų atlikimo tvarka. Tačiau, pastebėtina, kad ji nėra pakankamai išsami / korupcinio požiūriu neatspari, siekiant užtikrinti tinkamą bei skaidrų patikros proceso atlikimą.	<p>Tikslinti Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo IV skyrių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atliepti Viešojo administravimo įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje ir 12 dalyje tvirtintas nuostatas; 2. Nustatyti, kad patikrinimus atlieka ne mažiau kaip du Agentūros darbuotojai, išskyrus tam tikrus atvejus, kurie galėtų būti apibrėžti; 3. Numatyti pareigą tikrinamam ūkio subjektui pateikti pažymėjimą, dėvėti aprangą, pažymėtą Agentūros rekvizitais (jeigu tokia yra) ar pan.; 4. Įtvirtinti viešųjų ir privačių interesų derinimo nuostatas – elgesio standartus, patikrų organizavimo procese. 	
Pagal Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 20 punktą (bet neapsiribojant juo) Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjui suteikta teisė pavesti atlikti pakartotinį patikrinimą, tačiau analizuojant patikrinimo aktų turinį, jie tokiems atvejams nėra pritaikyti – nėra galimybės nurodyti tokio patikrinimo pagrindo (galimas tik planinio ir neplaninio patikrinimo pasirinkimas, nors jų teisinis pagrindas, nei nagrinėjamu atveju – būtų kitas).	Spręsti klausimą dėl pakartotinio patikrinimo organizavimo proceso tikslinimo galimybių, kad būtų užtikrinta Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo nuostatų suderinamumas su patikros aktų turinyje atvaizduojama informacija.	

<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 23 punkte įtvirtinti Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjo elgesio variantai, tačiau pareiga motyvuoti priimamą sprendimo variantą nenustatyta.</p>	<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 23 punkte įtvirtinti pareigą priimamą sprendimą motyvuoti.</p>	
<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta, kad Veislininkystės priežiūros skyriaus vedėjas, vertindamas ūkio subjekto nesutikimo dėl patikrinimo metu nustatytų aplinkybių ir galutinių rezultatų, argumentus, turi teisę inicijuoti pakartotinį patikrinimą, kurį gali atlikti kitas Veislininkystės priežiūros skyriaus darbuotojas ar darbuotojai“. Atsižvelgiant, kad nesutikimo dėl patikrinimo metu nustatytų aplinkybių ir galutinių rezultatų motyvai neatsiejamai susiję su tokį patikrinimą atlikusio darbuotojo veiksmų vertinimu ar pan., manytina, kad pakartotinis patikrinimas ne „gali“ būti, o privalomai turėtų būti atliekamas kito darbuotojo, kurio veiksmai nėra skundžiami.</p>	<p>Spręsti klausimą dėl nuostatos, kad pakartotinį patikrinimą turi atlikti kitas Veislininkystės priežiūros darbuotojas, įtvirtinimo.</p>	
<p>Pagal Agentūros interneto svetainėje viešinamą informaciją (pagal struktūrizuotą informaciją skiltyje https://zua.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/veislininkyste/veislininkyste-atsakomybe-ir-sankcijos/), duomenys apie nustatytus ūkio subjekto pažeidimus ir taikytas poveikio priemones nėra skelbiami.</p>	<p>Agentūros interneto svetainėje skelbti duomenis apie nustatytus ūkio subjekto pažeidimus ir taikytas poveikio priemones, o jeigu tokių nebuvo – tai ir nurodyti.</p>	
<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo VII skyriuje įtvirtintos nuostatos, susijusios su mažareikšmiškumo</p>	<p>Įvertinti, ar mažareikšmiškumo institutas, kiek tai susiję su darbo priemonių kalibravimu, galėtų būti taikomas ir kitoms veikloms rūšims, ir atitinkamai – patikslinti Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės</p>	

<p>instituto taikymu, tačiau jos taikomos tik dviem veikloms – ūkinių gyvūnų sėklinimą vykdančių ūkio subjektų veikloje ir pieninių veislių gyvulių produktyvumo tyrimus vykdančių ūkio subjektų veikloje. Dėl ko kyla abejonių, ar nesudaromos šiose veiklos srityse veikiantiems ūkio subjektams išskirtinės sąlygos, nes lygiavertės neatitiktys gali būti nustatytos ir kitose veiklos srityse.</p>	<p>srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašo VII skyriuje įtvirtintas nuostatas.</p>	
<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos aprašą sudaro įvairūs priedai, tačiau jų turinyje pildytina informacija nesudaro sąlygų pilnam informacijos atsekamumui, arba yra nepakankama patikrinimui atlikti.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spręsti klausimą dėl patikros aktų turinio tikslinimo, kad būtų atvaizduoja informatyvesni duomenys – tikslinti patikros aktų formas ir jose, jeigu pažymima, kad patikrinimas neplaninis, įtvirtinti pareigą nurodyti Agentūros direktoriaus pavedimo atlikti neplaninį patikrinimą rekvizitus; 2. Detalizuoti Ūkinių gyvūnų sėklinimo paslaugų teikėjo patikros aktui užpildyti naudojamo klausimyno 2.3 papunktį – aiškiai apibrėžti tikrinimo apimtį, t. y. kokiems reikalavimams atitiktis yra tikrinama (įvardinti gyvūnų gerovės reikalavimus, kuriuos reikia patikrinti). 	
<p>Ūkio subjektų, veikiančių ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje, veiklos priežiūros tvarkos apraše nenustatytas grįžtamojo ryšio mechanizmas, t. y. neaprašytas procesas, pagal kurį ūkio subjektai turėtų galimybę pateikti atsiliepimus apie patikrinimo eigą.</p>	<p>Detalizuoti grįžtamojo ryšio iš ūkio subjektų, kurių veiklos patikrinimai buvo atlikti, mechanizmą.</p>	

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius, Lietuva (2026-02-05 15:43:52)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪROS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS VEIKLOS SRITIES, SUSIJUSIOS SU LICENCIJŲ IR KITŲ VEIKLAI VYKDYTI BŪTINŲ DOKUMENTŲ IŠDAVIMU ASMENIMS, VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-06-13 Nr. 1ZUM-1879 (5.122 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Austė Raškinytė Ylienė, Skyriaus vedėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-13 09:57:44 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-06-13 09:58:12 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016.2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-10-21 11:37:41–2027-10-21 11:37:41
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija, -
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-13 10:00:57 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-08-01 16:43:24–2025-07-31 16:43:24
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, O="Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, į.k.188675190", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikata, sertifikatas galioja 2022-08-01 16:43:24–2025-07-31 16:43:24
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Dokumentas neatitinka specifikacijos keliamų reikalavimų (2026-02-05 15:43:52)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-02-05 15:43:52 atspausdino Rasa Tašlinskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-